

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/27/2020
Identifikačné číslo spisu: 5117232421
Dátum vydania rozhodnutia: 27.07.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5117232421.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu PV Tekovské Nemce s. r. o., so sídlom Mraziarenská 6, 821 08 Bratislava, IČO: 45 320 748, zastúpeného advokátom Mgr. Andrejom Maarom, so sídlom Dunajská 8, 811 08 Bratislava, proti žalovanému: Stredoslovenská distribučná, a.s., so sídlom Pri Rajčianke 2927/8, 010 47 Žilina, IČO: 36 442 151, zastúpenému CONSULTA v.o.s., so sídlom Šafárikovo námestie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 318 495, o zaplatenie 181.641,04 € s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 13Cob/60/2019-546 z 23. októbra 2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

II. Žalovaný m á proti žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 18Cb/256/2017-307 z 9. novembra 2018 zamietol žalobu a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100%.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca je výrobcom elektriny a prevádzkovateľom zariadenia na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie. Žalobcovi ako regulovanému subjektu na základe rozhodnutia Úradu pre reguláciu sieťových odvetví Bratislava (ďalej aj „ÚRSO“) bola schválená pevná cena elektriny vyrobenej zo slnečnej energie zariadenia výrobcu. Výroba elektriny z obnoviteľných zdrojov energie je podporovaná doplatkom, ktorý bol stanovený zo strany ÚRSO v zmysle § 8 vyhlášky č. 221/2013 Z. z., ktorou sa ustanovuje cena regulácie v elektroenergetike, pričom doplatok si regulovaný subjekt musí uplatniť u prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy, t. j. v danom prípade u žalovaného a tiež u ÚRSO. Listom z 08.01.2015 žalovaný oznámil žalobcovi, že ho nezaradil do systému podpory pre rok 2015 z dôvodu nesplnenia zákonnej povinnosti v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon č. 309/2009 Z. z.“ alebo „zákon o

OZE“). Žalobca trval na tom, že si svoju povinnosť splnil, keď k 15.08. zaslal žalovanému požadované oznámenie. Naopak žalovaný tvrdil, že žalobca si notifikačnú povinnosť v zmysle § 4 zákona č. 309/2009 Z. z. nesplnil, pretože požadované oznámenie mu bolo doručené až dňa 18.08.2014.

3. Medzi stranami sporu bola sporná skutočnosť, či notifikačná povinnosť zo strany žalobcu bola splnená včas, keďže zákonom je určená lehota k 15.08., avšak požadovaná listina bola žalovanému doručená až 18.08.2014.

4. Súd prvej inštancie uviedol, že hoci v § 4 ods. 2 zákona č. 309/2009 Z. z. je uvedené „k 15.08.“, nemožno to vykladať tak, že do tohto dátumu bolo postačujúce podať požadovanú listinu len na prepravu. Tým by bol zmarený účel citovaného ustanovenia, pretože pri takomto výklade by žalovaný musel „čakať“ na listiny ďalšie, neznámy počet dní. Zákonodarca jednoznačne stanovil lehotu tak, aby k 15.08. mal žalovaný všetky potrebné listiny. Podľa evidencie došlej pošty zásielka bola žalovanému doručená dňa 18.08.2014, t. j. po lehote. Podľa názoru súdu prvej inštancie zákonná podmienka „k 15.08.“ je dodržaná, ak do 15.08. bude zásielka doručená žalovanému a je nepostačujúce zásielku iba podať na prepravu na príslušnej pošte, pretože je nevyhnutné, aby sa zásielka dostala do dispozičnej sféry adresáta (žalovaný). Ide o hmotnoprávnu lehotu, u ktorej platí, že je zachovaná len vtedy, ak právna skutočnosť nastane najneskôr v posledný deň hmotnoprávnej lehoty, a to tak, že právny úkon sa dostane do dispozície a sféry poznania adresáta. Pokiaľ ÚRSO akceptoval odoslanie do 15.08., uvedené nebolo v súlade so zákonom. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca si nesplnil povinnosť podľa § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z., keďže nepredložil potrebné oznámenie do 15.08.2014 žalovanému, stratil nárok na podporu, a preto si nemôže na rok 2015 uplatniť právo na odber a doplatok. S poukazom na uvedené žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 a § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) s tým, že žalovanému ako úspešnej sporovej strane priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100%, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

5. O odvolaní žalobcu rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) tak, že rozsudkom č. k. 13Cob/60/2019-546 z 23. októbra 2019 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

6. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že základom jeho konania bolo odvolanie žalobcu a v ňom vyjadrené odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a c/ CSP), a to že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, ak súd prvej inštancie neodôvodnil právny názor rozhodujúci pre rozhodnutie, ako aj k nesprávnemu právnemu posúdeniu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z., keďže podľa názoru žalobcu lehotu na uplatnenie práva na podporu treba považovať za lehotu procesnoprávnu, a nie lehotu hmotnoprávnu, pokiaľ sa vôbec pripustí, že v citovanom zákonom ustanovení je upravená lehota. Súd prvej inštancie nezdôvodnil prijatý právny názor, odlišný od rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Cob/96/2016 z 30. marca 2017, a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, pokiaľ ide o doručenie oznámenia žalovanému o uplatnenie podpory zo strany žalobcu.

7. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je opodstatnená odvolacia námietka, že súdom prvej inštancie prijatý právny názor nie je odôvodnený, čím malo dôjsť k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Pre rozsah odôvodnenia obsiahnutého v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie bolo podstatné a relevantné vyjadrenie predmetu sporu, keď žalobca sa domáhal proti žalovanému zaplata sumy 181.641,04 € s príslušenstvom na tom základe, že mal za to, že si splnil všetky zákonom stanovené povinnosti na uplatnenie podpory pre rok 2015, vyplývajúce zo zákona č. 309/2009 Z. z. a nesúhlasil s tvrdením žalovaného, ktorý mu oznámil stratu práva na uplatnenie podpory pre rok 2015 z dôvodu nesplnenia notifikačnej povinnosti v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. v znení rozhodnom k dátumu posudzovania uplatneného nároku žalobcom. Súd prvej inštancie uplatnený nárok na podporu pre rok 2015 (predmet sporu) zdôvodnil v rozsahu vyžadovanom ustanovením § 220 ods. 2 CSP, keď stručným a dostatočným spôsobom vyjadril skutkové a právne argumenty, pre ktoré mal za

to, že žalobca nemôže byť so svojou žalobou úspešný, pokiaľ si nespĺnil zákonom vyžadovanú notifikačnú povinnosť včas, ku ktorému záveru súd prvej inštancie uviedol aj právne posúdenie veci, pričom zároveň poukázal aj na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ÚS SR“) sp. zn. PL. ÚS/50/2015 so záverom, že v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. žalobca nepreukázal dodržanie hmotnoprávnej lehoty. Súd prvej inštancie vyslovil, že v § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. je vyjadrená lehota, ktorá je lehotou hmotnoprávnou, pre zachovanie ktorej je potrebné, aby oznámenie na uplatnenie podpory bolo doručené žalovanému a ÚRSO najneskôr do 15.08.2014. Právny názor súdu prvej inštancie v jeho rozhodnutí je odôvodnený v súlade s vyžadovaným rozsahom odôvodnenia tak podľa ustálenej judikatúry ÚS SR, ako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) a zodpovedá zákonnej konštrukcii vyplývajúcej z § 220 ods. 2 CSP, preto nepovažoval za dôvodný odvolací dôvod žalobcu, že nie riadnym odôvodnením právneho názoru súdom prvej inštancie by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (viď uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/69/2017).

8. Odvolací súd ďalej uviedol, že nedošlo ani k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci a ani k situácii, že by prijatým záverom súdu prvej inštancie došlo k postupu, ktorý by mal byť v rozpore so zaužívanou súdnou praxou a právnou teóriou, keď práve žalobcom uvedený názor Krajského súdu v Košiciach, vyjadrený v rozsudku sp. zn. 3Cob/96/2016 z 30. marca 2017, bol považovaný za nesprávny, v dôsledku čoho bol rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Cob/96/2016 zrušený Nálezom ÚS SR č. k. IV. ÚS 491/2018-65 z 31. januára 2019 a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie.

9. Odvolací súd poukázal na § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z., v zmysle ktorého výrobca elektriny s právom na podporu je povinný oznámiť ÚRSO a prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy uplatnenie podpory podľa § 3 ods. 1 písm. b/ a c/, vrátane predpokladaného množstva dodanej elektriny, vždy k 15. augustu na nasledujúci kalendárny rok; pri zariadeniach výrobcu elektriny uvedených do prevádzky po 15. auguste je výrobca elektriny povinný informovať prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy o využití práva podľa odseku 1 najneskôr 30 dní pred uvedením zariadenia výrobcu elektriny do prevádzky (znenie relevantné k dátumu uplatneného nároku).

10. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie správne skonštatoval, že žalobca bol povinný splniť si povinnosti podľa § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. v roku 2014, a to k 15.08.2014, aby nestratil právo na odber a doplatok pre nasledujúci rok, t. j. pre rok 2015. Uviedol, že citované zákonné ustanovenie vyjadruje číselne lehotu k 15.08., ktorá je lehotou hmotnoprávnou, pri ktorej platí, že je zachovaná len vtedy, ak právna skutočnosť nastane najneskôr v posledný deň hmotnoprávnej lehoty, a to tak, že právny úkon sa dostane do dispozície a sféry poznania adresáta. Pre splnenie si povinnosti tak voči ÚRSO, ako aj voči žalovanému bolo potrebné, aby oznámenie bolo doručené najneskôr do 15.08.2014. Ustanovenie § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. jednoznačne vyjadruje splnenie si oznamovacej povinnosti kumulatívne tak voči ÚRSO, ako aj voči prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy, a preto pre uplatnenie práva na podporu pri výrobe elektriny nepostačuje, ak sa splní oznamovacia povinnosť len voči jednému z týchto subjektov. Žalobca pokiaľ chcel byť úspešný so svojou žalobou, bol povinný preukázať, že si túto oznamovaciu povinnosť splnil tak voči ÚRSO, ako aj voči žalovanému, čo sa mu podľa výsledkov vykonaného dokazovania nepodarilo. Odvolací súd poukázal na to, že oznámenie v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. je jednostranný prejav vôle, ktorý musí byť dostatočne určitým spôsobom vyjadrený, aby nebol zameniteľný a musí byť subjektom doručený k 15. augustu, t. j. žalobca bol povinný preukázať splnenie oznamovacej povinnosti podľa § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. a ak sa mu uvedené v predmetnom spore nepodarilo, tak následne správnym spôsobom bol aplikovaný sankčný mechanizmus vyplývajúci z § 4 ods. 3 zákona č. 309/2009 Z. z.

11. K posúdeniu lehoty vyplývajúcej z § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. ako lehoty hmotnoprávnej, súd prvej inštancie správne poukázal aj na Nález ÚS SR sp. zn. PL. ÚS 50/2015 v spojení s prechodným ustanovením k úpravám účinným od 01. januára 2014, a to aplikáciou § 18e zákona č. 309/2009 Z. z., keď ustanovenie § 18e ods. 1 sa výslovne viaže k podmienkam podpory výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a podpory výroby elektriny vysokoúčinnou

kombinovanou výrobou pri zariadení výrobcu elektriny, ktoré podmienky podpory výroby elektriny a spôsob podpory sú upravené v § 3 zákona č. 309/2009 Z. z., a preto nemôže byť § 18e ods. 1 zákona č. 309/2009 Z. z. aplikovaný aj na sankciu vyplývajúcu z § 4 ods. 3 zákona č. 309/2009 Z. z. Právny záver súdu prvej inštancie, že lehota vyplývajúca z § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. je lehotou hmotnoprávnou, podporujú aj závery ÚS SR vyplývajúce z Nálezu sp. zn. PL. ÚS 50/2015 z 22. marca 2017, keď ÚS SR vyjadril, že zákon č. 309/2009 Z. z. upravuje vzájomné práva a povinnosti medzi subjektmi súkromného práva, na ktoré nemožno hľadieť optikou verejného práva. K takýmto vzťahom nepochybne patria predovšetkým vzťahy medzi výrobcami energie a prevádzkovateľmi regionálnych distribučných sústav, ktoré sú vo svojej podstate regulované aj § 4 ods. 3 zákona č. 309/2009 Z. z. Ďalej ÚS SR uviedol, že z hľadiska aplikácie § 4 ods. 3 je podstatný vzťah medzi výrobcami elektriny a prevádzkovateľmi regionálnych distribučných sústav. Tento záver potvrdzuje predovšetkým skutočnosť, že práva podľa § 4 ods. 1 písm. b/ a c/ zákona č. 309/2009 Z. z. si výrobcovia elektriny môžu uplatňovať vo vzťahu k prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy, a nie úradu, prípadne inému orgánu verejnej moci. Nálezom z 22. marca 2017 Ústavný súd Slovenskej republiky k vzťahom súkromnoprávnej povahy priradil predovšetkým vzťahy medzi výrobcami energie a prevádzkovateľmi regionálnych distribučných sústav, ktoré sú vo svojej podstate regulované § 4 ods. 3 zákona č. 309/2009 Z. z. Z tohto nálezu ďalej vyplýva, že právo na podporu má primárne súkromnoprávny charakter. Na tom nič nemení skutočnosť, že povinnosť oznámiť informácie uvedené v § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. majú výrobcovia elektriny nielen vo vzťahu k prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy, ale aj vo vzťahu k ÚRSO. Súkromnoprávny charakter, ktorý je medzi žalobcom a žalovaným, a ktorý vykvalifikoval Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze z 22. marca 2017, nedáva priestor aplikácii § 17 ods. 1 zákona č. 309/2009 Z. z., a to aplikácii všeobecného predpisu o Správnom konaní a z neho vyplývajúcom procesnoprávnom charaktere lehoty ustanovenej v § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. Žalovaný je subjektom so súkromnoprávnym charakterom, t. j. nemá postavenie správneho orgánu, aby sa voči nemu aplikovali predpisy o správnom konaní. Žalobca preto nemal relevantný odvolací dôvod, ak požadoval vyhodnotiť § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. ako ustanovenie upravujúce procesnoprávnu lehotu, pretože takýmto spôsobom žalobca poprel súkromnoprávny charakter vzťahu medzi žalobcom ako výrobcou elektriny a žalovaným ako prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy, na ktorý súkromnoprávny vzťah kládol dôraz práve ÚS SR v náleze z 22. marca 2017.

12. Súd prvej inštancie pri vykvalifikovaní, že § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. upravuje lehotu, a to lehotu hmotnoprávnu, relevantne vychádzal zo záverov vyjadrených Ústavným súdom Slovenskej republiky v Náleze sp. zn. PL. ÚS 50/2015 z 22. marca 2017 o súkromnoprávnom vzťahu medzi žalobcom a žalovaným ako prevádzkovateľom distribučnej sústavy, čo bolo podstatné, a nie stanovisko ÚRSO, ktorý prezentoval záver o tom, že lehota vyplývajúca z § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. je procesnoprávna, a to bez uvedenia, na akom podklade a z akých dôvodov k tomuto záveru dospel. Výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z., uskutočnený súdom prvej inštancie a následne vo vyvolanom odvolacom konaní odvolacím súdom, je ústavne súladný, keďže spôsob interpretácie nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, a to s prihliadnutím nielen na Nález ÚS SR sp. zn. PL. ÚS 50/2015 z 22. marca 2017, ale aj Nález ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 491/2018 z 31. januára 2019.

13. Odvolací súd má za to, že predložku „k“ nie je možné vykladať tak, že táto predurčuje procesnoprávny charakter lehoty, keďže takýto výklad právnej normy § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z., podaný žalobcom, nie je ústavne súladný s dôrazom na charakter vzťahu žalobcu a žalovaného, ktorý je súkromnoprávny, pričom pre aplikáciu procesnoprávneho predpisu, a to Správneho poriadku, pre tvrdený procesnoprávny charakter lehoty niet zákonného priestoru vzhľadom na rozsah pôsobnosti Správneho poriadku, vyjadrený v § 1, pokiaľ konanie nie je konaním v oblasti verejnej správy, ale je konaním jedného subjektu súkromného práva, a to žalobcu proti druhému subjektu súkromného práva, pri uplatňovaní nárokov, ktoré sú vyjadrené v zákone č. 309/2009 Z. z. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je relevantný ani odvolací dôvod žalobcu spočívajúci v tom, že predložka „k“ sa nespája s určením lehoty, keďže takéto spojenie s určením lehoty má mať len predložka „do“. Tento odvolací dôvod žalobcu nemá svoje právne opodstatnenie, pretože ak by s predložkou „k“ (podľa názoru žalobcu) nebola spojená lehota, tak potom by nemohol nastať ani sankčný mechanizmus

vyjadrený v § 4 ods. 3 zákona č. 309/2009 Z. z., ktorý je spojený s nesplnením povinnosti v odseku 2, a ktoré splnenie sa vyžaduje práve v lehote určenej v § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z.

14. K výkladu § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. odvolací súd poukázal aj na ustálenú rozhodovaciu prax Ústavného súdu Slovenskej republiky, z ktorej vyplýva, že výklad právnej normy je potrebné uskutočňovať v súlade so zmyslom a účelom právnej normy, pričom k takémuto výkladu § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. zo strany súdov oboch inštancií v napadnutých rozhodnutiach aj došlo. Jazykový výklad môže totiž predstavovať len prvotné priblíženie sa k obsahu právnej normy, ktorej nositeľom je interpretovaný právny predpis; na overenie správnosti či nesprávnosti výkladu alebo na jeho doplnenie či spresnenie slúžia ostatné interpretačné prístupy, postavené na roveň gramatickému výkladu, v tomto prípade logický, systematický a teleologický výklad, ktoré sú spôsobilé v kontexte racionálnej argumentácie predstavovať významný konektív pri zistení obsahu a zmyslu aplikovanej právnej normy (I.ÚS 351/2010), pričom teleologický výklad predstavuje v súčasnosti prioritizovaný spôsob interpretácie zákonného textu.

15. V odvolaní ďalej žalobca namietal, že súd prvej inštancie podľa vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď konštatoval, že žalobca v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. si nesplnil svoju povinnosť včas, ak listina o uplatnení práva podpory bola žalovanému doručená až 18.08.2014. Odvolací súd pre vyhodnotenie odvolacích dôvodov vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, ktorým bol viazaný podľa § 383 CSP, keď neboli zistené dôvody na doplnenie a ani na zopakovanie dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie. Navyiac, v zápisnici o pojednávaní pred súdom prvej inštancie z 09.11.2018 je zaprotokolované, že obidve sporové strany zhodne uvádzajú, že nenavrhujú žiadne dokazovanie. Ak si žalobca uplatňoval peňažnú pohľadávku ako nárok na podporu, tak na ňom spočívalo dôkazné bremeno preukázať, že v súvislosti s týmto uplatneným nárokom si splnil zákonom uložené povinnosti, vyplývajúce zo zákona č. 309/2009 Z. z., medzi ktoré patrí aj notifikačná povinnosť v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ citovaného zákona, a to oznámiť uplatnenie podpory, vrátane predpokladaného množstva dodanej elektriny k 15. augustu na nasledujúci kalendárny rok nielen ÚRSO, ale aj žalovanému ako prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy. Žalobcu ťažila dôkazná povinnosť preukázať zachovanie svojho uplatneného nároku na podporu preukázaním, že tento uplatnil k 15.08. kalendárneho roka 2014 u žalovaného ako prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy. Na túto svoju dôkaznú povinnosť žalobca označil a predložil dôkazy, ktoré boli súdom prvej inštancie vykonané, pričom z postupu súdu prvej inštancie nevyplývalo, že by žalobca určitý dôkaz nemal možnosť zabezpečiť. Žalobca v rámci sumáru vykonaných dôkazov nepreukázal tvrdenia, z ktorých by malo vyplývať to, že žalovaný svojvoľne disponuje tým, kedy preberie zásielky, resp. že ich preberá aj neskôr ako môže. Odvolací sa stotožnil so skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie podľa vykonaných dôkazov, že žalobcom uskutočnené oznámenie o uplatnení podpory bolo žalovanému doručené dňa 18.08.2014, t. j. po uplynutí lehoty. Súd prvej inštancie podľa výsledkov vykonaného dokazovania mal správne zistené, že v spornom období, t. j. v období mesiaca augusta 2014 žalovaný nemal zriadený poštový priečinok, keďže zásielky mu boli doručované na základe zmluvy na zabezpečenie zbernej jazdy. Zo zoznamu zásielok doručených žalovanému dňa 18.08.2014 (potvrdený poštou a žalovaným) vyplývalo, že podanie žalobcu o oznámení uplatnenia podpory bolo žalovanému doručené až dňa 18.08.2014 pod poradovým číslom zásielky 82. Podľa výsledkov dokazovania bolo preukázané, že podanie žalobcu, a to oznámenie o uplatnení podpory sa nenachádzalo v zozname došlej pošty z 15.08.2014, ale sa nachádzalo až v zozname došlej pošty z 18.08.2014, preto bolo zrejmé, že zásielka žalobcu sa v čase do 14.30 hod. na pošte dňa 15.08.2014 nenachádzala. Podanie oznámenia o uplatnení podpory zo strany žalobcu sa dňa 15.08.2014 v čase do 14.30 hod. tak nenachádzalo v sídle žalovaného, ale ani na pošte, preto žalovaný objektívne nemal možnosť oboznámiť sa s týmto podaním žalobcu už dňa 15.08.2014. Z dôkazov vykonaných pred súdom prvej inštancie ohľadom doručovania oznámenia žalobcu o uplatnení podpory, ktoré súd prvej inštancie hodnotil v súlade s § 191 CSP vyplývalo, že toto podanie žalobcu sa dostalo do sféry dispozície žalovaného dňa 18.08.2014, dňom ktorým bolo podanie žalobcu doručené žalovanému, a preto nie je opodstatnený odvolací dôvod žalobcu, že v konaní pred súdom prvej inštancie nebolo preukázané, kedy sa zásielka žalobcu dostala do sféry dispozície žalovaného. Navyiac, súd prvej inštancie správne poukázal aj na to, že zásielka žalobcu bola podaná ako zásielka druhej triedy dňa 14.08.2014 a

takýto typ zásielky je doručovaný na druhý pracovný deň po dni podania, pričom druhým pracovným dňom bol práve deň 18.08.2014. Vzhľadom k uvedenému žalobca nepreukázal dodržanie lehoty k 15.08. ako lehoty hmotnoprávnej, preto odvolanie žalobcu nebolo dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie odvolací súd potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 2 CSP. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, ktorému proti žalobcovi bol priznaný nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania (§ 262 ods. 1 CSP) s tým, že o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

16. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, nakoľko napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá ešte nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená.

17. Ide o otázku, či „je slovné spojenie „k 15. augustu“ v ustanovení § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. vyjadrením času, ku ktorému má úkon zodpovedať skutkovému stavu alebo slovné spojenie „k 15. augustu“ stanovuje lehotu?“ Uviedol, že v priebehu celého konania tvrdil, že notifikačná povinnosť nestanovuje lehotu, ale povinnosť nahlásiť stav k nejakému dátumu. Množstvo mesačnej vyrobenej elektriny vo fotovoltaickej elektrárni sa v priebehu roka kontinuálne zvyšuje, pričom najväčšie množstvo elektriny sa pochopiteľne vyrobí v júli. V polovici augusta (k 15.08.) sa vo fotovoltaickej elektrárni vyrobí 70-75% celoročnej výroby elektriny. Práve preto je možné až ku tomuto dátumu urobiť kvalifikovaný odhad predpokladaného množstva vyrobenej elektriny na nasledujúci kalendárny rok. Zároveň jedine pri takomto výklade notifikačnej povinnosti sa naplní účel, ktorý sledoval zákonodarca. Pokiaľ by sa prostriedok, ktorý zvolil zákonodarca mal vykladať tak, ako tvrdí žalovaný, teda ako lehota, potom literu zákona by bolo možné naplniť podaním oznámenia o predpokladanom množstve elektriny už v januári. Formálne by sa ustanovenie dodržalo, avšak účel ustanovenia - kvalifikovaný odhad nákladov na podporu - by sa nenaplnil. Výklad slovného spojenia „k 15. augustu“, ktorý ho interpretuje ako lehotu, je popretím vzájomnej súvislosti medzi účelom notifikačnej povinnosti a prostriedkom, ktorý zákonodarca na tento účel použil. Pokiaľ ide o gramatický výklad, predložka „k“ sa nikdy nepoužíva v súvislosti so stanovením lehoty. Od 01.01.2019 je účinný zákon č. 309/2009 Z. z. v znení noviel č. 309/2018 Z. z. a č. 377/2018 Z. z., pričom po novelizácii sa v zákone naďalej nenachádza také ustanovenie stanovujúce lehotu, ktoré by používalo iné slovné spojenie ako „do“, prípadne „najneskôr“. Novelizáciou zákonodarca vedome a úmyselne odstránil nesprávnosť v zákone a svoj úmysel stanoviť lehotu vyjadril takým gramatickým tvarom, ktorým skutočne lehotu stanovuje. Ak chcel zákonodarca v roku 2009 stanoviť ustanovením § 4 ods. 2 písm. c/ lehotu, mal použiť predložku „do“ tak, ako to urobil v novele č. 309/2018 Z. z. Samotné sporné ustanovenie o notifikačnej povinnosti od 01.01.2019 už nie je viac súčasťou zákona.

18. Odvolací súd sa ďalej nevysporiadal s námietkou, že zákon v § 4 ods. 2 písm. c/ v prípadoch, kedy určuje lehoty na plnenie povinností, určuje ich za pomoci predložky „do“ (§ 4 ods. 1 písm. d/ „...do konca kalendárneho roka“, „do 31. marca...“). Ďalej poukázal na § 17 zákona č. 309/2009 Z. z., ktorý podľa jeho názoru dáva jednoznačnú inštrukciu, že k uvedenému zákonu sa subsidiárne použije Správny poriadok.

19. Úmyslom zákonodarcu podľa jeho názoru bolo jednoznačne, aby sa § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. vzťahoval na ÚRSO a aj na žalovaného, nakoľko notifikačná povinnosť voči nim je daná jedným a tým istým ustanovením. Keďže ÚRSO je verejnoprávnym subjektom a žalobca súkromnoprávnym, logickým výkladom sa potom dá prikloniť len k výkladu ustanovenia ako procesnej lehoty, ktorá je splnená odoslaním oznámenia - opačný výklad je vo vzťahu k ÚRSO ako orgánu verejnej správy jednoznačne nelogický a protizákonný (§ 17 ods. 1) a vo vzťahu k žalovanému minimálne špekulatívny. Jediným logickým výkladom pre naplnenie účelu ustanovenia o notifikačnej povinnosti je len taký výklad, ktorý slovné spojenie „k 15. augustu“ interpretuje ako rozhodný deň, ku ktorému treba spraviť kvalifikovaný odhad predpokladaného množstva vyrobenej elektriny na nasledujúci rok. Ak by išlo o lehotu, ktorú by bolo možné splniť aj v januári, nebolo by predmetné ustanovenie v zákone vôbec

potrebné, nakoľko také oznámenie by neplnilo o nič väčší účel, ako výpočet produkcie elektriny, ktorý sa spravil už pri prvom spustení elektrárne.

20. K nálezom ÚS SR dovolateľ uviedol, že nález sp. zn. PL. ÚS 50/2015 z 22. marca 2017 sa nezaoberal priamo ustanovením § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. Predmetom prieskumu bolo nadväzujúce ustanovenie § 4 ods. 3, pričom Ústavný súd Slovenskej republiky vyhodnotil sankčný mechanizmus upravený v citovanom ustanovení ako ústavne súladný, avšak vyhol sa výkladu a rozboru povinnosti, ktorej porušenie sankčný mechanizmus sankcionuje, a teda povinnosti stanovenej v § 4 ods. 2 písm. c/. Uznesenie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 299/2017 z 9. mája 2017 (v ktorom odkazuje na nález PL. ÚS 50/2015) nevyklučuje, že samotná povaha žalovaného ako subjektu súkromného práva ešte neznamená, že vzťahy voči nemu nemôžu niesť „vrchnostenské prvky“, najmä ak ide o vzťahy na poli energetiky. Bez ohľadu na to, že žalovaný je súkromnoprávnym subjektom, faktom je, že je priamo napojený na štátny rozpočet, a teda v rozsahu činnosti distribúcie elektriny sa právnické osoby vykonávajúce disponovanie s finančnými prostriedkami správajú ako orgány verejnej správy, čo je dôležité pre posudzovanie povahy notifikačnej povinnosti. V náleze ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 491/2018 z 31. januára 2019 Ústavný súd Slovenskej republiky nevyslovil právny názor o tom, ako treba vykladať ustanovenie § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. Upriamil pozornosť na to, že nie je ničím podložené tvrdenie sťažovateľky citované v náleze, že ustanovenie § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. upravuje primárne povinnosť voči prevádzkovateľovi distribučnej sústavy a až sekundárne voči ÚRSO. Práve naopak, primárne je povinnosť daná voči ÚRSO, nakoľko ÚRSO na základe oznámenia vypočítava tzv. tarifu TPS. Ak by sa aj malo ustanovenie § 4 ods. 2 písm. c/ zákona vykladať ako lehota hmotnoprávna, neplatí, že nemôže byť dodržaná prostým podaním oznámenia na poštovú prepravu. K rozhodnutiu NS SR sp. zn. 2Obdo/18/2018 z 27. augusta 2019 dovolateľ uviedol, že je ho potrebné vnímať v kontexte konania, v ktorom bolo vynesené, kedy NS SR bol viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré boli v dovolaní vymedzené pomerne úzko, a to ako „rozkol medzi výkladom stanovujúcim procesnoprávnu alebo hmotnoprávnu lehotu“. V predmetnom dovolaní dovolateľ vymedzil dovolacie dôvody širšie, aby vytvoril priestor pre dovolací súd prekročiť rámec dovolacích dôvodov, ktorými bol viazaný v konaní vedenom na dovolacom súde pod sp. zn. 2Obdo/18/2018.

21. S poukazom na vyššie uvedené dovolateľ navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie.

22. K dovolaniu žalobcu zaslal žalovaný písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že zásadne nesúhlasí s tvrdením dovolateľa, že dovolací súd sa vo svojej rozhodovacej praxi ešte nezaoberal posúdením povahy slovného spojenia „vždy k 15. augustu“, ktoré je obsiahnuté v ustanovení § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. Naopak, dovolací súd sa uvedeným slovným spojením zaoberal a otázka povahy tohto slovného spojenia bola v dovolacom konaní opakovane vyriešená v uzneseniach sp. zn. 2Obdo/18/2018 zo 17. augusta 2019 a sp. zn. 3Obdo/72/2019 z 20. novembra 2019, pričom z odôvodnenia obidvoch rozhodnutí vyplýva, že uvedené slovné spojenie je lehotou, ktorej povaha je hmotnoprávna. Dovolateľ pritom zrejme účelovo v dovolaní neuvádza slovo „vždy“, z ktorého je zřejmé, že oznamovacia povinnosť v prípade záujmu o podporu musí byť splnená každoročne. Aj z rozhodovacej činnosti ďalších súdov vyplýva, že slovné spojenie „vždy k 15. augustu“ stanovuje hmotnoprávnu lehotu (napr. rozsudky Okresného súdu Žilina sp. zn. 19Cb/65/2016 z 25. októbra 2019 a sp. zn. 19Cb/247/2017 z 15. novembra 2019, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/60/2019 z 23. októbra 2019). Otázkou povahy lehoty v § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. sa zaoberal už aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý judikoval, že vyššie uvedené slovné spojenie stanovuje lehotu, ktorá je lehotou hmotnoprávnou, a nie lehotou procesnoprávnou (nález ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 491/2018 z 31. januára 2019).

23. Žalovaný uviedol, že sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu, podľa ktorého v prípade, ak by § 4 ods. 2 písm. c/ neukladal lehotu (ako to tvrdí žalobca), tak výrobcovia by si v takomto prípade mohli plniť oznamovaciu povinnosť v podstate kedykoľvek, a to bez toho, aby ich bolo možné za nesplnenie oznamovacej povinnosti sankcionovať (§ 4 ods. 3). Oznamovacia povinnosť nie je ani povinnosťou novou, pretože zavedená bola s účinnosťou už od 01.01.2010. Až novela zákona č.

382/2013 Z. z., účinná od 01.01.2014, priniesla úpravu sankčného mechanizmu, teda prvýkrát až pri vyhodnocovaní splnenia povinnosti v roku 2014 bolo možné sankcionovať výrobcu stratou nároku na podporu na obdobie jedného roka (čo je aj prípad žalobcu v predmetnom spore). Nesúhlasil ani so závermi žalobcu ohľadne teleologického, gramatického, systematického a logického výkladu § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. Pokiaľ dovolateľ žiadal, aby súd uviedol príklad zo slovenského právneho poriadku, kedy je na stanovenie lehoty použitá predložka „k“ namiesto výrazových prostriedkov „do“ alebo „najneskôr“, takúto požiadavku žalobcu súdy oboch inštancií vyhodnotili správne ako nedôvodnú. Hoci v § 4 ods. 2 písm. c/ je uvedené „k 15.08“, nemožno to vykladať tak, že do tohto dátumu je postačujúce podať požadované listiny na poštovú prepravu, pretože takýmto spôsobom by bol zmarený účel daného ustanovenia, keďže v takomto prípade pri výklade žalobcu by žalovaný musel „čakať“ na listiny ďalší neznámy počet dní. Zákonodarca jednoznačne stanovil lehotu tak, aby k 15.08. mal žalovaný všetky potrebné listiny.

24. Poukaz dovolateľa na to, že od 01.01.2019 je účinný zákon v znení noviel č. 309/2018 Z. z. a č. 377/2018 Z. z. (ktorými došlo k výraznej zmene právnej úpravy podpory výroby energie z obnoviteľných zdrojov), a teda, že v zákone sa po novelizácii už ďalej nenachádza ustanovenie stanovujúce lehotu, ktoré by používalo iné slovné spojenie ako „do“, prípadne „najneskôr“, žalovaný uviedol, že ho považuje za irelevantný, nakoľko pri aplikácii právnej úpravy na skutkový stav je potrebné vychádzať z časovej pôsobnosti zákona, teda z právnej úpravy, ktorá bola účinná v rozhodnom období (zákon č. 309/2009 Z. z. v znení jeho novely uskutočnenej zákonom č. 382/2013 Z. z., účinnej od 01.01.2014).

25. Žalovaný ďalej poukázal na to, že dovolateľ pripúšťa argumentáciu, podľa ktorej v § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. je stanovená lehota, avšak nesúhlasí s názorom, že uvedená lehota je hmotnoprávna, pričom žalobca ako príklad uviedol zákon č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji na diaľku a zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike. Citované zákony však priamo, explicitne uvádzajú, že lehota je zachovaná, aj keď bolo oznámenie o odstúpení od zmluvy odoslané predávajúcemu najneskôr v posledný deň lehoty. V § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. nie je však explicitne uvedené, že lehota je zachovaná, ak je podanie odoslané v posledný deň lehoty na poštovú prepravu.

26. Tvrdenie dovolateľa, že oznamovacia povinnosť je daná primárne voči ÚRSO, a nie voči prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy, označil žalovaný za právne irelevantné, keďže ustanovenie § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. je jednoznačné v tom, že oznamovacia povinnosť musí byť splnená každoročne, a to vo vzťahu k obidvom adresátom. Nesplnenie povinnosti vo vzťahu čo i len k jednému z adresátov v zákonnej lehote, má za následok sankciu v podobe straty práva na podporu na obdobie jedného roka. Skutočnosť, že ani ÚRSO so žalobcom pre poskytnutie podpory v roku 2015 nepočítalo, vyplýva aj z listinných dôkazov, ktoré boli súdu predložené, a to zoznamu výrobcov, ktorí si nesplnili povinnosti podľa § 4 ods. 2, ktorý bol zverejnený na internetovej stránke ÚRSO dňa 09.02.2015 (por. č. 92 zoznamu) a záznam č. 305/2015 o výsledku vykonanej kontroly z 22.12.2017.

27. Z vyššie uvedených dôvodov žalovaný navrhol, aby dovolací súd dovolanie zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

28. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v zmysle § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) skúmal najskôr to, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

29. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku. Súvisí to s tým, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým zákonným obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde

nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu.

30. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené zákonné predpoklady, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu (III. ÚS 474/2017 a I. ÚS 438/2017).

31. O tom, či je daná prípustnosť dovolania, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ vysvetlil, konkretizoval, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje ním uvedené zákonné ustanovenie. V dôsledku viazanosti odvolacieho súdu uplatneným dovolacím dôvodom, neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/235/2016 z 13. júla 2017).

32. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, čo predpokladá, že dovolateľ je povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu (bola relevantná pre jeho výrok) a ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/52/2017 z 08. júna 2017). Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP predpokladá, že právnu otázku nastolenú dovolateľom dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Základným predpokladom prípustnosti dovolania v zmysle citovaného ustanovenia je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti dosiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasil). Zároveň platí, že právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca (kľúčová) pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické resp. akademické otázky, ktoré nemajú relevantný vplyv na meritórne rozhodnutie.

33. Dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená, a ktorou je otázka, či slovné spojenie „k 15. augustu“ v ustanovení § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. (v znení účinnom do 31.12.2018) je vyjadrením času, ku ktorému má úkon zodpovedať skutkovému stavu alebo slovné spojenie „k 15. augustu“ stanovuje lehotu?“ Poukázal na to, že citované ustanovenie stanovuje povinnosť spraviť k určitému dátumu (15.08.) kvalifikovaný odhad a ten následne oznámiť. Naproti tomu vo veci konajúce súdy interpretovali slovné spojenie „k 15. augustu“ ako lehotu, a teda, že najneskôr v uvedený dátum má byť kvalifikovaný odhad v dispozícii žalovaného. Podľa názoru dovolateľa, ním vymedzená právna otázka nebola vyriešená ani v uznesení NS SR sp. zn. 2Obdo/18/2018 z 27. augusta 2019, pretože v uvedenej veci stáli proti sebe názor odvolacieho súdu, že lehota na splnenie notifikačnej povinnosti je procesnoprávna a názor dovolateľa, že ide o hmotnoprávnu lehotu, pričom dovolací súd sa nezaoberal tým, či § 4 ods. 1 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2018 vôbec ustanovuje lehotu alebo nie. Ak by dovolací súd bol v konaní sp. zn. 2Obdo/18/2018 ustálil, že slovné spojenie „k 15. augustu“ neustanovuje lehotu, ale je vyjadrením času, ku ktorému má úkon zodpovedať skutkovému stavu, podľa názoru dovolateľa by prekročil rámec, ktorý ako dovolací dôvod vymedzil dovolateľ, a ktorým bol dovolací súd viazaný.

34. Podľa ustanovenia § 4 (upravujúceho práva a povinnosti výrobcu elektriny) ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2018 (ďalej aj „rozhodné znenie“) výrobca elektriny s právom na podporu je povinný oznámiť Úradu pre reguláciu sieťových odvetví a prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy uplatnenie podpory podľa § 3 ods. 1 písm. b/ a c/, vrátane predpokladaného množstva dodanej elektriny, vždy k 15. augustu na nasledujúci kalendárny rok; pri zariadeniach výrobcu elektriny uvedených do prevádzky po 15. auguste je výrobca elektriny povinný informovať prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy o využití práva podľa odseku 1 najneskôr 30 dní pred uvedením zariadenia výrobcu elektriny do prevádzky. Z dôvodovej správy (osobitná časť, čl. I, § 4 zákona č. 309/2009 Z. z.) vyplýva (o.i.), že: „...výrobca elektriny podľa znenia návrhu zákona je povinný: oznámiť úradu a prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy uplatnenie podpory s právom na odber elektriny a doplatok, vrátane predpokladaného množstva dodanej elektriny, vždy k termínu 15. august na nasledujúci kalendárny rok. Pri zariadeniach uvádzaných do prevádzky po termíne 15. august je výrobca elektriny povinný informovať prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy o využití práva v lehote najneskôr 30 dní pred uvedením zariadenia do prevádzky“.

35. Vo vzťahu k dovolateľom vymedzenej otázke Najvyšší súd Slovenskej republiky (ako súd dovolací) poukazuje na rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 2Obdo/18/2018 z 27.08.2019, sp. zn. 3Obdo/72/2019 z 20.11.2019 a sp. zn. 3Obdo/116/2019 z 24.06.2020, ako aj nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 50/2015 z 22. marca 2017 a sp. zn. IV. ÚS 491/2018 z 31. januára 2019 a uznesenie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 52/2020 zo 06. februára 2020, z ktorých je zrejmé, že právnu otázku, nastolenú dovolateľom, dovolací súd už v minulosti posudzoval a riešil.

36. Z uznesenia dovolacieho súdu sp. zn. 2Obdo/18/2018 z 27.08.2019 (odsek 49 odôvodnenia) vyplýva, že základnou spornou otázkou súdu bol výklad lehoty „k 15. augustu“, obsiahnutej v ustanovení § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o OZE, ktorej správne právne posúdenie a správny výklad je základným predpokladom pre posúdenie riadneho a včasného splnenia povinnosti žalobcom voči prevádzkovateľovi distribučnej sústavy za účelom uplatnenia podpory podľa § 3 ods. 1 písm. b/ a c/ zákona o OZE, vrátane predpokladaného množstva dodanej elektriny, vždy k 15. augustu na nasledujúci kalendárny rok. V odseku 52 odôvodnenia dovolací súd ďalej uviedol, že považuje za potrebné poukázať na doslovné znenie ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o OZE, podľa ktorého výrobca elektriny s právom na podporu je povinný oznámiť Úradu pre reguláciu sieťových odvetví a prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy uplatnenie podpory podľa § 3 ods. 1 písm. b/ a c/, vrátane predpokladaného množstva dodanej elektriny, vždy k 15. augustu na nasledujúci kalendárny rok. Logickým a gramatickým výkladom uvedeného ustanovenia je zrejmé, že výrobca elektriny je povinný vykonať dva úkony, a to oznámiť uplatnenie podpory a súčasne uviesť predpokladané množstvo dodanej elektriny, všetko k 15. augustu na nasledujúci kalendárny rok. Tieto dve povinnosti musia byť splnené kumulatívne s tým, že nevykonanie niektorej z nich znamená porušenie zákonom uloženou povinnosti. Je preto možné dospieť k záveru, že ak zákonodarca uložil výrobcovi elektriny v ustanovení § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o OZE dve samostatné povinnosti, avšak na seba nadväzujúce, a to s výslovnou uvedenou lehotou, ktorá je vyjadrená číselne a určená na presne stanovený dátum dňa 15. augusta, je takúto lehotu potrebné považovať za hmotnoprávnu, a nie procesnú. Záver o hmotnoprávnom charaktere uvedenej lehoty je opretý aj o nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 50/2015, ktorý nespochybniteľne dospel k záveru, že sankčný mechanizmus vyjadrený v ustanovení § 4 ods. 3 zákona o OZE má súkromnoprávny charakter. Spôsobuje právne následky v oblasti hmotného práva a predmetná právna norma musí mať povahu normy hmotnoprávnej a rovnako aj lehota v nej obsiahnutá, musí mať povahu lehoty hmotnoprávnej. Preto je možno uzavrieť, že s poukazom na § 4 ods. 4 písm. c/ zákona o OZE je povinnosť výrobcu elektriny zachovaná vtedy, ak právna skutočnosť nastane najneskôr v posledný deň hmotnoprávnej lehoty, t. j. v danom prípade 15. augusta. Za rozhodujúci moment pre uplatnenie podpory podľa § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o OZE je preto potrebné považovať moment doručenia prejavu vôle prevádzkovateľovi distribučnej sústavy, nakoľko až od tohto momentu sa takýto jednostranný právny úkon výrobcu stáva perfektným a nadobúda spôsobilosť spôsobovať účinky, ktoré s takýmto prejavom zákon spája. V tejto súvislosti dovolací súd dodal, že stanovisko ÚRSO charakterizujúce dotknutú lehotu za procesnoprávnu, nie je záväzná a v zmysle vyššie uvedeného ani správne, z ktorého dôvodu sa na takéto stanovisko nemožno úspešne dovolávať.

37. Uznesenie NS SR sp. zn. 2Obdo/18/2018 z 27. augusta 2019 bolo predmetom ústavného prieskumu zo strany Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý uznesením sp. zn. II. ÚS 52/2020 zo 6. februára 2020 odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa. ÚS SR uviedol, že „...nedospel k záveru o ústavnej neudržateľnosti právneho výkladu spornej lehoty najvyšším súdom, a tým ani k záveru o arbitrárnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ako takého...“ (odsek 34 odôvodnenia).

38. V uzneseniach NS SR sp. zn. 3Obdo/116/2019 a sp. zn. 3Obdo/72/2019 dovolací súd upriamil pozornosť na uznesenie dovolacieho súdu sp. zn. 2Obdo/18/2018, v ktorom dovolací súd dospel k právnemu záveru, že podľa § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o OZE je výrobca elektriny s právom na podporu povinný oznámiť úradu a prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy uplatnenie podpory podľa § 3 ods. 1 písm. b/ a c/, vrátane predpokladaného množstva dodanej elektriny, vždy k 15. augustu na nasledujúci kalendárny rok. Výrobca elektriny je povinný vykonať dva úkony, a to oznámiť uplatnenie podpory a súčasne uviesť predpokladané množstvo dodanej elektriny, všetko k 15. augustu na nasledujúci kalendárny rok. Tieto dve povinnosti musia byť splnené kumulatívne s tým, že nevykonanie niektorej z nich znamená porušenie zákonom uloženou povinnosti. Je preto možné dospieť k záveru, že ak zákonodarca uložil výrobcovi elektriny v ustanovení § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o OZE dve samostatné povinnosti, avšak na seba nadväzujúce, a to s výslovnou uvedenou lehotou, ktorá je vyjadrená číselne a určená na presne stanovený dátum dňa 15. augusta, je takúto lehotu potrebné považovať za hmotnoprávnú, a nie procesnú, ako nesprávne právne posúdili sudy nižšej inštancie. S poukazom na § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o OZE je povinnosť výrobcu elektriny zachovaná vtedy, ak právna skutočnosť nastane najneskôr v posledný deň hmotnoprávnej lehoty, t. j. v danom prípade 15. augusta.

39. Nálezom ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 491/2018 z 31. januára 2019 bol zrušený rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Cob/96/2016 z 30. marca 2017, potvrdzujúci rozsudok Okresného súdu Košice I sp. zn. 30Cb/82/2015 z 24. februára 2016, v rozhodnutiach ktorých sudy dospeli k nesprávnemu záveru, že § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o OZE stanovuje procesno-právnu lehotu, pri ktorej postačuje, ak najneskôr v posledný deň lehoty (15. augusta 2014) bolo oznámenie o uplatnení podpory podané na pošte. Ústavný súd Slovenskej republiky sa sústredil na posúdenie, či odvolací súd v napadnutom rozsudku sa ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s otázkou právnej povahy lehoty na splnenie oznamovacej povinnosti, vyplývajúcej z § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o OZE (hmotno-právna alebo procesno-právna), ktorá má v posudzovanej veci primárny význam, keďže s odpoveďou na otázku bezprostredne súvisí vznik, resp. zánik nároku výrobcu elektriny s právom na podporu (žalobcu) na získanie podpory na elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov energie v príslušnom kalendárnom roku. Ústavný súd SR dospel k záveru, že z ústavného hľadiska je neudržateľný právny záver vyslovený v napadnutých rozhodnutiach súdu prvej a druhej inštancie o procesno-právnom charaktere lehoty ustanovenej v § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o OZE. Záver všeobecných súdov k právnej povahe lehoty na splnenie oznamovacej povinnosti, opierajúci sa o § 17 ods. 1 zákona o OZE, nereflektuje súkromno-právny charakter vzťahu medzi žalobcom ako výrobcu elektriny z OZE a sťažovateľom ako prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy. Keďže v predmetnej veci si žalobca uplatňoval proti sťažovateľovi ako súkromnému subjektu, a nie orgánu verejnej správy, svoj nárok na poskytnutie podpory podľa zákona o OZE, nemožno považovať odkaz všeobecných súdov na procesno-právny predpis, upravujúci konanie v oblasti verejnej správy, z ústavného hľadiska za akceptovateľný. Skutočnosťami namietané v odvolaní sťažovateľa proti napádanému rozsudku, týkajúce sa povahy právnej normy a jej vplyvu na existenciu uplatňovaného nároku, ako aj povahy jej vzťahu k žalobcovi, boli kľúčové pre rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorého úlohou bolo primárne zodpovedať otázku právnej povahy (charakteru) lehoty na splnenie oznamovacej povinnosti.

40. Podľa názoru dovolacieho súdu, dovolateľom nastolená právna otázka, či slovné spojenie „k 15. augustu“ stanovuje lehotu alebo je vyjadrením času, ku ktorému má úkon zodpovedať skutkovému stavu, bola už v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená so záverom, že sa jedná o lehotu (hmotnoprávnú). Dovolací súd v uzneseniach sp. zn. 2Obdo/18/2018, sp. zn. 3Obdo/116/2019 a sp. zn. 3Obdo/72/2019 jednoznačne považoval slovné spojenie „k 15. augustu“ za stanovenie lehoty, a to konkrétne hmotnoprávnej lehoty (rovnako predmetné slovné spojenie posudzoval vo svojich nálezočoch a

v uznesení aj ÚS SR). Ak by dovolací súd slovné spojenie „k 15. augustu“ nepovažoval za lehotu, uviedol by to už v odôvodneniach svojich predchádzajúcich rozhodnutí (avšak k takémuto záveru nedospel). Jeho záver - že ustanovenie § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. upravuje lehotu na splnenie notifikačnej povinnosti - je jasne a zrozumiteľne vyjadrený v príslušných odsekoch odôvodnenia vyššie citovaných rozhodnutí dovolacieho súdu a s týmto záverom sa stotožnil aj ÚS SR, z dôvodu ktorého nie je daná potreba, aby dovolací súd túto otázku opätovne riešil. Aj dôvodová správa (Osobitná časť k čl. I, § 4 zákona č. 309/2009 Z. z.) nasvedčuje tomu, že slovné spojenie „vždy k termínu 15. august na nasledujúci kalendárny rok“ stanovuje lehotu [použitie slovného spojenia „k 15. augustu“ zákonodarcom predstavuje zrejme „lapsus linguae zákonodarcu“, čo vyplýva z ďalšej časti dôvodovej správy k § 4, kde v súvislosti so zariadeniami uvedenými do prevádzky po termíne „15. august“ je výrobca elektriny povinný informovať prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy o využití práva v lehote najneskôr 30 dní pred uvedením zariadenia do prevádzky (tu už zákonodarcia *expressis verbis* používa termín „lehota“)].

41. Dovolací súd uvádza, že rozhodujúcou/kľúčovou pre rozhodnutie odvolacieho súdu bola otázka, či si žalobca uplatnil alebo neuplatnil včas voči žalovanému ako prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy notifikačnú povinnosť v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z. na rok 2015, čo bol povinný urobiť k 15. augustu 2014, t. j. najneskôr do 15. augusta 2014, keďže sa jedná o hmotnoprávnu lehotu. Súd prvej a druhej inštancie postupovali v súlade so zákonom č. 309/2009 Z. z. v znení účinnom v rozhodnej dobe, keď konštatovali oneskorené splnenie uvedenej povinnosti žalobcu voči žalovanému, keďže oznámenie žalobcu ohľadne notifikačnej povinnosti bolo žalovanému doručené až 18.08.2014 (čo nie je medzi stranami ani sporné). S poukazom na uvedené potom dospeli k správne záveru, že žalobcovi nevznikol nárok na uplatnenie podpory výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie za rok 2015 v zmysle § 3 ods. 1 písm. b/ (formou odberu elektriny) a písm. c/ (formou doplatku) zákona č. 309/2009 Z. z. v znení účinnom v rozhodnej dobe.

42. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania v posudzovanom prípade nie je daná podľa dovolateľom uplatneného ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, dovolací súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

43. Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania nie je daná ani podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, lebo odvolací súd rozhodol zhodne s právnym názorom dovolacieho súdu, vyjadreným opakovane v jeho uzneseniach sp. zn. 2Obdo/18/2018, sp. zn. 3Obdo/116/2019 a sp. zn. 3Obdo/72/2019 a keďže neexistuje iné rozhodnutie dovolacieho súdu, ktoré by uvedenú právnu otázku riešilo odchyľne od vyššie citovaných uznesení dovolacieho súdu, prípustnosť dovolania nie je daná ani podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP.

44. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3, druhá veta CSP). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

45. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.